

עם ישראל מת

מסיבת-קוקטייל רבת-מתתפים נערכה לפני כחודשים בביתו של שגיר ישראל לאו"ם, הפרופסור יהודה בלום. אל המסיבה נקלע המשורר חיים גורי, שחיה באותו זמן בניו-יורק. גורי אינו מכיר את בלום, והוא נלווה לאחד ממוזמני המסיבה.

כדי להיות נחמד עם מארחו, ואולי כדי להכיר טוב יותר את בלום, ניגש גורי אל השגיר וניסה לפתוח עימו בשיחת-חולין. על-פי עדי-השמיעה לשיחה, היא התנהלה בערך כך:

גורי: ,,אני מבין שיש לך הרבה עבודה עכשיו."

בלום: ,,אל תדאג, עם-ישראל יתקיים לנצח."

גורי: ,,זה לא בדיוק תשובה לשאלה שלי. מה הקשר בין העבודה הרבה או המועטה שלך ובין זה שעם-ישראל יתקיים לנצח?"

בלום: ,,אני אסביר לך מה הקשר. אני נלחם כאן, בחזית רחבה, נגד מדינות הרוצות להשמיד את ישראל ונגד מדינות אדישות לגורלה של מדינת-ישראל."

בלום זה קיבל המשורר מישראל הרצאה מהשגיר בניו-יורק, שלפיה אין כלל ביטחון שמדינת-ישראל אכן תמשיך להתקיים, אך לדעת בלום, אין זה משנה כלל אם המדינה תמשיך להתקיים או תחרב. מה שחשוב, לדעת בלום, הוא שעם-ישראל ימשיך להתקיים לנצח, וכי יהודים יהיו תמיד בכל מקום.

גורי, יחד עם כל מי שמעמ את השיחה, נדהמו. לידידים אמר אחר כך גורי: ,,לא האמנתי ששליח של מדינת-ישראל יתשוב וגם יצהיר, שלדעתו מדינת-ישראל לא תמשיך להתקיים, וכי אין זה משנה לו כלל אם היא תתקיים או לא."

בלום אמר גורי: ,,אחרי שמדינת-ישראל לא תתקיים, לא איכפת לי בכלל אם אתה תגור בברוקלין ואם תהיה לך או לא תהיה לך כיפה על הראש."

שגיר ישראל לאו"ם, יהודה בלום, לא הכחיש בפני כתב העולם הזה את תוכן השיחה. דוברו, נחמן שי, אמר: ,,השיחה לא התנהלה בדיוק כך. זו היתה יותר שיחה פילוסופית. הדברים הוצאו מהקשרם."

מודעה כליכך נועזת, אינו אלא בנו של אצי"ג, אורי צבי גרינברג. בירור קצר אצל חיים גרינברג העלה כי הידיעה בטעות יסודה. האיש הכחיש מכל וכל את הקשר של המשורר הרבייוניוטיסטי. במערכת קיבלו לא דבריו והגיחו לעניין. גם עיתונאים אחרים קנו את סיפורו של גרינברג. מודעתו הפרובוקטיבית של האיש הביאה לו ראיונות עיתונאיים. ככולם הכחיש את הקשר שלו לאצי"ג. גם כשהעיתונאית תמר אבידר הת-

של העולם הזה מודעת-הפירסומה של חיים גרינברג, היא גרמה לי זעזוע אצל כל שומרי המוסר. המודעה פתחה בכותרת-הענק: ,,נשבר לי הזין", מתחתיה בצורת כתבה, היה כתוב: ,,קוראים לי חיים גרינברג ויום אחד נשבר לי הזין" וכן הלאה. במסגרת הכתבה הופיע תמונתו של גרינברג צעיר, ארוך-שיער ומפורסם. ביישבת-מערכת גילה אחד ה- כתבים כי האיש המועזע את אשורת המוסר בארץ, בעצם הפירסום של

מודעות הפירסומה של בנו של אורי צבי גרינברג זועזעו את שומרי המוסר, אך הבן הכחיש את קשריו המישפחתיים

כשהתפרסמה בגיליון מספר 2267

נשבר לי הזין

קפולו ולחתי לקחת הסטורג. קבלתי, עיר הערץ קטן, לראות נדוד, לא ערב את הדם נדה. דת החידתיים אספר לראות בלי זכותי מבליט או לקחתי גלגל. רק מה, היה חפר לי בוע סעי של בשר. בראות חיים נשבר לי חזר חלמה לחי כלי זאית ואמתי לי זיכרונותם קצתת שמה לטובתנו וקבלתי החברה היצורים שפירי חזא. משב, חילג, ראינו, זאלנו רואו לנו שבי רשימות טובים. האחד נבוא: "קורב ירושלים" היה קיעין נרג לכן זהם קעם שיש לו קעת מה ביום. השני נקרא "עופלפלי" והו רעקון מעין לבראים רעב וחזירי. אפל לשי"ר, חזקתי את כל העיר אילנו לטבת אכל כל הברכה, חישנו, חיפנו, וצאנו מוסם במאה בצפתים של הלנדת מניספור, כבת החתול הספורי של המבט הבי גרולה כעיר. חיים, זו שיש לו כמה לירות על הגסטמו כא אילי הנדס בפר טיר, קו, קוע, רעב קולו כבו רסיוקיק וקבת וטול חלומותם. אכל חברים חושבים הוליד אנו מרעב בבל קצץ חולבו שרדי שאני מלין בצעיר נדורו מסו סרב חלמים שונים) - דגם את החתול לי את חשקתי, כמו חלמשת, אני לא מגלה את החור כי גכשו הות וחזר פריחה או גבלות עם נחמדים ורשקים רוח לא חזר יראו יתר טעום (יותר גדול יחזר תל סכל סילק מחצצנו לי בעיר האפר ונכיר ברכמי בתעבות סקני מזהר למוקדם עם כל אחד על העניין זהו.

חיים גרינברג הסתכל לי בעיניים ונדד, אני אור לא לא

מודעת-הפירסומה למיעקה של חיים גרינברג לא גילה את קשריו המישפחתיים

עקשה בכתבה בפירסומה בחזריב והורה ושאלה את האיש על הקשר המישפחתי שלו, הוא הוסיף ל- הכחיש את העניין בתוקף.

ריימונדה טאויל: "לחצתי ידו של לוינגר!"

היא נעשתה מאוד מאוד מתוחה, העמידה פנים, ואז אמרה: כן, ריימונדה טאויל מראאולת "אמרת לי: ,,אנחנו אוליבות!" אמרה: ,,אני יודעת!"

בשבע עבר החמיצה העיתונות הישראלית תמונה היסטורית הפנדומה מרמאללה, ריימונדה טאויל, ציגנית של פלסטינים בגדה המערבית, נמגשה עם הרבנית מרים לוינגר, אשתו של הרב משה לוינגר, ממנהיגי גוש-אמונים. על הפגישה ההיסטורית, שהתקיימה ב"בית הדסה" בחברון, סיפרה ריימונדה טאויל ל"העולם הזה":

אמרתי לה שאני רוצה לשאול אותה שאלה אחת: אם אתם חוזרת לבית הדסה, למה שאנחנו לא נחזור ליפו? אמרה לי: שמתם פצצות במחנה-יהודה, אתם הורגים נשים וילדים. אנחנו לא נוקטים בפשיטות כאלה.

הייתי בחברון בביקור עם אורחי הילדים, איירה וואלך, מהאקדמיה הבינלאומית לשלום, ואשתו והנס של הנדבנים יהיו דיים סמואל וג'יין גוטסמן, שבנו את "היכל הספר" במוסאון ישראל. טיילנו בעיר ובמקומות הקדושים והגענו לבית הדסה. החילק שעמד בשער הציע לנו להיכנס פנימה ולדבר עם הרבנית לוינגר. נכנסנו. היה שם גם בעלה, הרב לוינגר, לחצתי את ידו:

אמרתי לה שאתה רוצה לשאול אותה שאלה אחת: אם אתם חוזרת לבית הדסה, למה שאנחנו לא נחזור ליפו? אמרה לי: שמתם פצצות במחנה-יהודה, אתם הורגים נשים וילדים. אנחנו לא נוקטים בפשיטות כאלה.

אני לא יודעת, אבל אני חו- ששת שהוא חשש שאני ערביה. הרבנית היתה מוקפת בילדים ובתינוקות מגן הילדים. הייתי במבוכה. לא חלמתי מעודי, שאלחץ את ידו של לוינגר, הייתי ממש בהלם. מצד אחד, זה האיש המפחיד את האוכ- לוסיה הערבית. מצד שני, גן הילדים וכל צעורי הילדים על הקירות, והאשה הזאת שפניה שלוות, שהיא מאוד מאוד מר- שימה, ומסבירה בדרך טובה מאוד את זכויות היהודים בי חברון, לפי האלוהים והתנ"ך. הייתי מופתעת ובהלם קלטתי את האווירה, ולא הייתי יכולה להאמין שרק לפני רגע, בחוץ, ראיתי חיילים עם רובים מסתוו-

אמרת לי: ומה עם הרב פלסטינים? אמרה לי: אני לא יאמרת להם לא לגור בארץ-ישראל. היא לא הבינה מה היא אור- מרת. היא אמרה שהיא מקבלת את זכותם לחזור לארץ-ישראל. יחד עם זאת הבהירה לי, שהיא לא רואה עצמה גרה תחת שיל- טון פלסטיני בחברון.

בנים ברחובות. הייתי במבוכה. מצד אחד הילדים המשחקים, ומן הצד השני החיילים החמושים. באיזה צד אני עומדת? הסתכלתי מסיבבי וראיתי תמונה של אילי הזאב תלויה על הקיר. והרבנית לוינגר, עיניה טובות, רציתי להאמין לה באותו הרגע. היא לא תאמה את מה שחשבתי עליה. היו לה פנים אחרים. היא זיברה על זכויות העם היהודי על בית הדסה, שהיה שייך ליהודים ב-1929. שאלתי אותה האם היא מסכימה שהפלסטינים יחזרו ליפו. היא אמרה לי: למה שאת מפשרו על עויסת חבילה, למה שלא יקבלו כסף עבור בתיים? הפסקתי אותה ואמרתי לה: אתם לא לוקחים כסף. אתם באים להתיישב. לא רק בבית הדסה, גם בקריית ארבע. עד לאותו רגע לא ידעה מי אני, ואז אמר לה איירה וואלך: אני רוצה להכיר לך את ריימונדה טאויל. היה רגע של מתח. הסתכלנו האחת על השניה. פניה השתנו.

היא לא הבינה מה היא אור- מרת. היא אמרה שהיא מקבלת את זכותם לחזור לארץ-ישראל. יחד עם זאת הבהירה לי, שהיא לא רואה עצמה גרה תחת שיל- טון פלסטיני בחברון. הסתכלנו האחת על השניה, ואני אמרתי לה: ,,את מאוד מרשימה וחכמה. אני מכבדת אותך. ניסיתי קשר אנושי ישר. אמרתי לה: ,,יום אחד יהיה שלום. למה לא לנהל מאו-מתן דרכי שלום? בלי רובים. דת ואקדה לא הולכים ביחד. את אשת דתיה. אנשים הורגים בחוץ, מפחידים. תראי מה קורה בבית-הספר שמול בית הדסה." והיא ענתה לי: ,,זה לא אנחנו." אמרתי לה שאני מכבדת אותה כאדם דתי, אני מכבדת את הדת היהודית. ,,השתמשו בכוחך למען השלום," אמרתי. ,,לא למען הנשק." והיא: ,,זה לא אנחנו, זה אני שחנא."

היא לא הבינה מה היא אור- מרת. היא אמרה שהיא מקבלת את זכותם לחזור לארץ-ישראל. יחד עם זאת הבהירה לי, שהיא לא רואה עצמה גרה תחת שיל- טון פלסטיני בחברון. הסתכלנו האחת על השניה, ואני אמרתי לה: ,,את מאוד מרשימה וחכמה. אני מכבדת אותך. ניסיתי קשר אנושי ישר. אמרתי לה: ,,יום אחד יהיה שלום. למה לא לנהל מאו-מתן דרכי שלום? בלי רובים. דת ואקדה לא הולכים ביחד. את אשת דתיה. אנשים הורגים בחוץ, מפחידים. תראי מה קורה בבית-הספר שמול בית הדסה." והיא ענתה לי: ,,זה לא אנחנו." אמרתי לה שאני מכבדת אותה כאדם דתי, אני מכבדת את הדת היהודית. ,,השתמשו בכוחך למען השלום," אמרתי. ,,לא למען הנשק." והיא: ,,זה לא אנחנו, זה אני שחנא." היא לא הבינה מה היא אור- מרת. היא אמרה שהיא מקבלת את זכותם לחזור לארץ-ישראל. יחד עם זאת הבהירה לי, שהיא לא רואה עצמה גרה תחת שיל- טון פלסטיני בחברון.

רבנית לוינגר דת ואקדה לא הולכים ביחד

בנים ברחובות. הייתי במבוכה. מצד אחד הילדים המשחקים, ומן הצד השני החיילים החמושים. באיזה צד אני עומדת? הסתכלתי מסיבבי וראיתי תמונה של אילי הזאב תלויה על הקיר. והרבנית לוינגר, עיניה טובות, רציתי להאמין לה באותו הרגע. היא לא תאמה את מה שחשבתי עליה. היו לה פנים אחרים. היא זיברה על זכויות העם היהודי על בית הדסה, שהיה שייך ליהודים ב-1929. שאלתי אותה האם היא מסכימה שהפלסטינים יחזרו ליפו. היא אמרה לי: למה שאת מפשרו על עויסת חבילה, למה שלא יקבלו כסף עבור בתיים? הפסקתי אותה ואמרתי לה: אתם לא לוקחים כסף. אתם באים להתיישב. לא רק בבית הדסה, גם בקריית ארבע. עד לאותו רגע לא ידעה מי אני, ואז אמר לה איירה וואלך: אני רוצה להכיר לך את ריימונדה טאויל. היה רגע של מתח. הסתכלנו האחת על השניה. פניה השתנו.

חיים גרינברג בהלוויית אביו לא להצטלם

למנוע את הגילוי גם אחרי מותו של האב.

אשתו, העובדת בחברת-הפיר- סום טל ארדיו סיפרה לחברה ל- עבודה כי בעלה עשה ככל יכולתו כדי שהצלמים לא יהו אותו עם בעל המודעה הסנסיציונית.